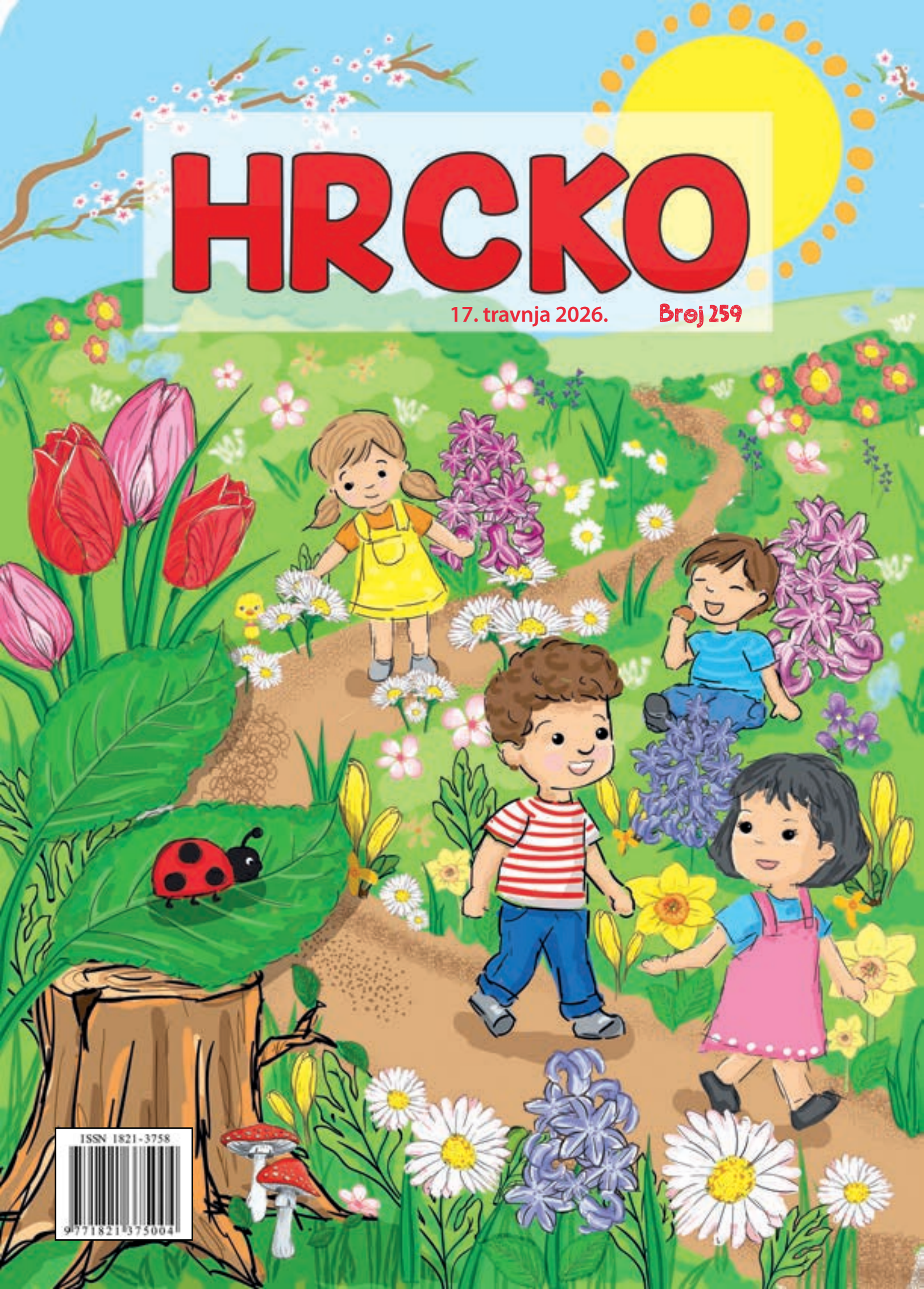


# HRCKO

17. travnja 2026.

Broj 259



ISSN 1821-3758



9 771821 375004



Promocija  
Hrckovog kuhara

Yršnjaci iz Đurđina

Dan planeta Zemlje

Jelena, princeza  
proljeća

Petrina bašta

Ivina vrijedna  
pčelica

#### IMPRESUM

**Izdavač:** NIU »Hrvatska riječ«, Preradovićeve 11, 24000 Subotica

**Glavna i odgovorna urednica:** Zlata Vasiljević

**Urednica izdanja:** Željka Vukov

**Suradnici:** Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Ana Gaković, Vesna Huska, Katarina Čeliković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Mirjana Crnković-Horvat, Slađana Husak i Petar Tikvicki

**Lektor:** Zlatko Romić

**Tehnički prijelom:** Thomas Šujić i Jelena Ademi

**Ilustracije:** Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

**Obrada fotografija:** Nada Sudarević

**E-mail:** hrcko@hrvatskarijec.rs

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu, javno informiranje i odnose s vjerskim zajednicama.

Dragi čitatelji *Hrcka*!

Ni sama ne znam kako početi ovaj uvodnik. Ako krenemo poput prvog dana mjeseca – šalom, bojim se da me nećete ozbiljno shvatiti.

Sigurno već svi znate da travanj ima i poseban rođendan – rođendan našeg planeta Zemlje (22. travnja). Vjerujem i da svi dobro znate kako ga čuvati, bar u teoriji, a sada je vrijeme da stečeno znanje primijenite i u praksi. Možete i druge educirati i brigu za našu Zemlju širiti. Ne zbog drugih nego radi sebe, jer svima nam je potreban naš Planet.

Nakon odmora, koji je, priznat ćete, dobro došao svima ostaje vam u školi manje od dva mjeseca, a pri tomu slijedi i još koji dan odmora za Međunarodni praznik rada. Reći ćete – odlično. I jeste, ali samo vas podsjećam da će uskoro i kraj školske godine pa se latite posla kako biste mogli uživati u ljetu koje dolazi.

Ovaj mjesec je baš pun zanimljivosti, pa osim Dana obitelji – koji je prošao, pred nama je i Svjetski dan knjige (23. travnja), a završit će Svjetskim danom plesa.

Ujedno možete potaknuti mlađe da vam se pridruže u velikoj obitelji hrvatskih odjela pa ih pozovite na upis koji je u tijeku. Kada na jesen novi prvaši dođu u školu, vi im budite primjer u učenju i ponašanju.

Brzo će kraj i ovoga mjeseca, pa odmah najavljujem da novi – svibanjski broj *Hrcka* izlazi 22. svibnja.

Do tada, čuvajte Zemlju, čitajte, plešite i budite veseli i radosni.

Željka



# Upis u osnovnu školu



**NASTAVA NA HRVATSKOM JEZIKU**

**1. 4. – 31. 5. 2026.**

**OŠ „MATKO VUKOVIĆ“**  
Subotica

**OŠ „IVAN MILUTINOVIĆ“**  
Subotica i Mala Bosna

**OŠ „VLADIMIR NAZOR“**  
Đurđin

**OŠ „MATIJA GUBEC“**  
Tavankut

**OŠ „22. OKTOBAR“**  
Monoštor

Liječnički pregled obavlja se prije ili tijekom upisa.

Odlaganje upisa:

Moguće je uz provjeru psihologa/pedagoga ili ako dijete ima zdravstvene smetnje.

Prijevremeni upis:

Djeca rođena od 1. 3. do 31. 8. 2020. godine  
mogu se upisati nakon provjere spremnosti kod školskog psihologa.

Nije potrebno donositi dokumente jer ih škola pribavlja elektronski.

**SLOŽITE KOCKICE**

**U ODGOJU VAŠE DJECE**

## Mali spomenar djetinjstva, jezika i zajednice



Knjiga *Hrckov kuhar*, objavljena krajem prošle godine u nakladi NIU *Hrvatska riječ*, predstavljena je 23. ožujka, u dvorani HKC-a *Bunjevačko kolo* u Subotici. Autorica knjige je **Bernadica Ivanković**, a ideja o kuharu nastala je kao zasebna rubrika u okviru dječjeg podlistka *Hrcko*. Rubrika *Hrckov kuhar* uvedena je u naš podlistak prije 11 godina tijekom kojih je nastalo 115 recepata.

»Prvi *Hrckovi kuhari* danas su već odrasli ljudi, a ova knjiga ima još jednu posebnu vrijednost: u njoj su djeca koja odrastaju i školuju se na hrvatskom jeziku ovdje, u Srbiji. Zato ovo nije samo još jedna dječja kuharica, ovo je trag da smo bili tu, da smo stvarali i rasli zajedno. I tako *Hrckov*

Učenička ekskurzija *Upoznaj Domovinu*

## Ljepote i znamenitosti Dubrovačko-neretvanske županije



Projekt *Upoznaj Domovinu*, u kojem sudjeluju učenici iz Srijemske Mitrovice koji pohađaju predmet hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture, pokrenut je 2011. godine s ciljem da se učenici (od 5. razreda osnovne škole do 4. razreda srednje škole) upoznaju s Hrvatskom i njenim kulturno-povijesnim znamenitostima. Ove godine učenici su bili gosti Dubrovačko-neretvanske županije koju su ranije generacije posjetile 2015. godine. Projekt je organiziran uz potporu Hrvatskog nacionalnog vijeća, HKC-a *Srijem – Hrvatski dom* iz Srijemske Mitrovice i Dubrovačko-neretvanske županije.

Kako se ove godine ekskurzija poklopila s probnim prijemnim ispitima, djeca koja idu u osmi razred nisu mogla ići. Stoga su se djeci iz Srijemske Mitrovice pridružila djeca iz drugih mjesta koja također pohađaju predmet Hrvatski jezi s elementima nacionalne kulture. Na ekskurziji je bilo tridesetoro djece iz Srijemske Mitrovice i desetero djece iz Sombora, Sota, Petrovaradina i Subotice.

Na put su krenuli u petak, 27. ožujka, a u Dubrovnik su stigli u subotu u jutarnjim satima. Nakon smještaja u Učenički dom uslijedio je ručak i obilazak Dubrovnika. Stradun, Veliku Onofrijevu česmu, Franjevački samostan, Knežev dvor, palaču Sponza, dubrovačku katedralu Uznesenja Blažene Djevice Marije, akvarij Dubrovnik, kao i ostale znamenitosti povijesne jezgre Dubrovnika djeca su obišla s velikom radošću. Nedjelja je bila rezervirana za odlazak na jutarnju misu nakon koje su se djeca uputila u obilazak Čilipa i Cavtata. Djeca su se upoznala s nošnjama konavalskog kraja, procesom dobivanja svile od svilene bube potrebne za izradu nošnji i radionicom konavoskog veza. Nakon Čilipa uslijedio je obilazak Cavtata i slobodno vrijeme koje su djeca provela u šetnji poluotokom Rat.

U ponedjeljak, 30. ožujka, nakon doručka, pozdrava i suvenira u vidu džema od ljutih naranči iz domskog vrta, a koje prave tamošnji učenici, uslijedio je povratak doma, uz pregršt lijepih uspomena iz Dubrovačko-neretvanske županije.

D. Š.

kuhar prestaje biti samo kuharica i postaje nešto mnogo više – kulturni dokument jedne zajednice, mali spomenar djetinjstva, jezika i zajednice«, istaknula je autorica knjige.

Kako je rekla urednica *Hrcka* **Željka Vukov** rubrika *Hrckov kuhar* ovom knjigom prerasta u posebno izdanje neobičnih i nadasve kreativnih recepata sabranih na jednom mjestu. To je čarobna zbirka u kojoj od voća, povrća, keksa, bombona i čokolade nastaju zdravi jedrenjaci, voćni Rudolf, gladna gusjenica, snježni drugari, kućica snova...«

U okviru predstavljanja prikazana je video projekcija u kojoj su svoja prisjećanja na sudjelovanje u rubrici *Hrckov kuhar* podijelili »kuhari« u podlistku. Također se i »kuhalo« te su isprobani neki recepti iz same kuharice, a stvarane su i nove kreacije. Sudionici su, u prigodnom kutku, imali prilike i fotografirati se odnosno snimiti svoju poruku *Hrcku*. No, to nije sve. Kao što možete vidjeti, mi i dalje kuhamo i čekamo nove *Hrckove kuhare*.

*Hrckov kuhar*, po cijeni od 500 dinara, može se kupiti u uredu NIU Hrvatska riječ u Subotici.





María Menéndez-Ponte

## Velika knjiga emocija

Straš, zavist, inteligencija, bezobrazluk, veselje, sebičnost, bijes, laganje, zadovoljstvo – sve su to emocije koje svatko od nas ponekad doživi. No, pitanje je znamo li ih prepoznati i kako se s njima nositi. Ne brinite – to ne ide lako ni odraslima.

Zato je ova knjiga izvrstan vodič, ne samo za djecu nego i za roditelje. U njoj se nalazi 30 zabavnih i poučnih priča o različitim situacijama i emocijama. Priče su inspirativne, lako razumljive i bliske, a svaka nosi snažnu poruku.

Uz priče dolaze i korisni savjeti za roditelje o tome kako razgovarati s djecom i kako ih usmjeravati u otkrivanju i razumijevanju emocija.

Dakle, ovo je knjiga za cijelu obitelj – i za svako vrijeme.



## STIHOJUPCI



## Kišni bal

Obla, obla, oblak mal  
napravio kišni bal  
Pozvao je sve on ljude,  
pa se čudi što ga kude.

Kapa, kapa, kapljica  
smočila ih kišica.  
Gosti tužni, težak žal  
jer napao ih sve je val.

Plaka, plaka, plakat stade  
mali oblak sav bez nade.  
Glasno jecat počne on,  
pobjegne mu mali grom.

Bježa, bježa, bježat krenu,  
gosti svi u jednom trenu.  
Malen oblak – visok tlak,  
na oči mu dođe mrak.

Puha, puha, puha stade,  
tjera oblak kišne jade.  
Otpuše i lokve on.  
Gosti sretni napokon.

Valentina Tutić

# NAŠE RICE

## Markovo najlipče Markovo

Marko je dobar, vridan i pobožan deran pa ga je župnik ove godine odabro za malog bandaša! Marko se zdravo radovo i u sebi ponosio dok nije svatio da je na Markovo, kad treba ić u crkvu na misu i blagoslov žita i kad počima *Dužijanca*, učiteljica zakazala izlet za cili razred!

Pa kako će to bit? Ni da fali s izleta, a ni da izostavi misu i blagoslov žita – još je i njegov imendan... Mučio se, mučio i konačno odlučio izvinit se učiteljici – mali bandaš si jedared u životu, to je velika čast. Al, dok je govorio, steščalo mu se – išo bi i s drugarima na izlet, pa se oči zacaklile

»Marko, to je zdravo lipo i dobro što si kazo! Spojićemo sve: bićemo svi na misi i blagoslovu i oma posli krenit na izlet!«, kazala je učiteljica.

»A ja ću donet majkini kolača, da se svi zaslavimo za moj imendan!«, uskliknuo je Marko. »Biće mi to najlipče Markovo!«

deran – dječak, momčić

bandaš – najbolji kosač, predvoditelj risarske bande; na *Dužijanci* najvažnije »uloge« su bandaš i bandašica, uz njih – »mali« bandaš i bandašica

steščat se – rastužiti se

Markovo – blagdan sv. Marka evanđelista, 25. travnja

# HRVATSKI JEZIK

Piše: Mirjana Crnković-Horvat

## Par i nekoliko

U hrvatskome jeziku riječ *par* znači skupinu od dvaju predmeta ili osoba te ju je pogrešno upotrebljavati umjesto riječi *nekoliko*. Ako se ponekad i koristimo riječju *par*, onda to činimo u razgovoru, a ne u pisanju ili u nekoj službenoj situaciji, poput škole, sastanaka i slično. Riječ *par* bit će pravilno upotrijebiti u primjeru poput *par rukavica* jer je riječ o skupini od dvaju predmeta, ali nije pravilno upotrijebiti riječ *par* u primjeru *Par puta pitao sam je hoće li sa mnom u kino*. Tomu je tako zato što u toj rečenici tražimo značenje neodređenog broja puta koliko smo pitali te bi bilo pravilno upotrijebiti riječ *nekoliko* umjesto *par*.

Zaokruži slova ispred pravilno napisanih rečenica.

- a) Riječ je o novome bračnom paru.
- b) Kupi par peciva.
- c) Vidio sam danas par grlica!
- d) Nabavila je nekoliko balona.

# UPOZNAJMO VRŠNJAKE

**Osnovna škola  
Vladimir Nazor,  
Đurđin – 3. b**



Učiteljica:  
**Iris Stantic Miljacki**



## **Sofija Bako**

Vedrog je duha i prava umjetnička duša. Najviše voli pjevati i svirati klavir, kojim izražava svoje emocije i kreativnost. Lijepo crta, a posebno uživa u crtanju na računalu, gdje spaja maštu i tehnologiju. Vrlo je radoznala, voli otkrivati nove stvari, druželjubiva je i lako sklapa prijateljstva te svojim osmijehom unosi radost u naš mali odjel.



## **Petar Dulic**

Radoznao i snalažljiv dječak koji voli razumjeti kako stvari funkcioniraju. Sjajan je matematičar i s lakoćom rješava izazovne zadatke. Trenira nogomet u FK Đurđin, gdje pokazuje istrajnost i upornost. Posebno uživa u radu s tehnologijom – rado vozi MBot i s velikim uzbuđenjem iščekuje svoje ideje pretoči u stvarnost uz pomoć 3D printera.

## **Lea Kovač**

Tiha, nježna i odgovorna djevojčica velikog srca. Pohada Glazbenu školu i svira violinu, kojom pokazuje svoju posvećenost i ljubav prema glazbi. Vrlo lijepo crta i uživa u kreativnom izražavanju. Rado brine o mlađoj djeci, strpljiva je i pažljiva, a njezin san je da jednog dana postane učiteljica.



# PROSLAVI DAN PLANETA ZEMLJE!

U travnju - što više dana vani! Evo ideja:

JA



IGRAJ SE S DRUŠTVOM  
STARIH IGARA ZA VAN (vije,  
ledenog čiče, i sl.) ili IZMISLITE  
NOVI! NAPIŠITE NOVA  
PRAVILA I JAVITE I HRCKU!

POPNI SE NA DRVO I  
DOBRO OSMOTRI OKOLINU  
- POKUŠAJ UPAMTITI SVE  
ŠTO VIDIŠ. KOD KUĆE -  
NACRTAJ ČEGA SE  
SJEĆAŠ!

ISTRAŽI S DRUGARIMA  
ILI BRAČOM I  
SESTRAMA NEKE NOVE  
BICKLISTIČKE STAZE -  
BUDITE PAŽLJIVI!

ZAPISUJ KOLIKO SI PLASTIČNIH  
BOCA, PLASTIČNIH ČEPOVA I  
STAKLENKI RECIKLIRAO/LA.  
NAKON MJESEC DANA ČEŠ  
VIDJETI KOLIKO SI UČINIO ZA  
NAŠ PLANETI!!

vh

# Kurjak se ženi kusavom lisicom

Jak gazda imo salaš ukraj same šume, pa se lisica namečila na njegove kokoške.

Gazda meće gvožđa, zatvara živinu, kerove ne rani da su što više bisni – sve zalud, lisica samo hara i pustoši po kokošijem narodu.

– Makar je zubima grizo, ja joj moram doć glave – gazdi već prikipilo.

Noć u noć sidi u kokošinjcu. Zagrli pušku – čeka. Sav se zapivčio.

Kako, kako nije, al ga lisica opet privarila. Kad se gazda trgo iza sna, ona je već nosila kokoš.

Za pušku nema vrimenta, pa gazda golim rukama vaća lopova, i onako traburan vratima priklopi samo rep. Ode lisica, ostane samo rep.

Virovali el ne, al lisica nikad više salašu.

Gazdi je to dobro, samo da nije drugog zla. Al jedna napast prošla, druga već došla, pa još veća. Kako je lisica nestala, oko salaša se pojavio velik kurjo. Noć u noć šalabaza oko ovaca.

– O, ljudi, – gazda će gotovo u plač – zar drugi nema živine i ovaca kad su sve napasti na mene navalile?!

Di će na drugo misto, kad je okolo sve sam božji siroma, pa el nema ništa rogato ni repato, el je mršavo da ni kurjaku ne triba.

Gazda se čudi, tuži i ruži, a jednom slugi baš smišno, pa će ga još i podbadat:

– Gazda moj lipi i rođeni, šta si se dao u brigu?! Ta ne traži taj kurjo ni ovcu ni tele. Čerez drugog on navaljiva na tvoj salaš.

– Čerez čega drugog bi?!

– Oće, brate, da se ženi s lisicom, a sramota mu da dovede kusavu mladu, pa joj traži rep.

Šaljive hrvatske narodne pripovijetke, 1958.

Zapisao Balint Vujkov

Tumač:

namečit se – 1. navaliti na nekoga ili na nešto;

2. naviči se na nešto

traburan – nerazbuđen, mamuran, namćorast

čerez – zbog, radi

kusav – kratkog repa ili bez njega

# ISUSOVI PRIJATELJI (TOMA I MATEJ)



## APOSTOL TOMA

Toma, zvani Blizanac, bio je ribar. Mučila ga je sumnja u Isusovo uskrsnuće, pa nije povjerovao sve dok nije vidio uskrslog Krista. Zato je blizak svakom čovjeku kojega muče dvojbe o vjeri. Po predaji, širio je Evanđelje u Perziji, sve do Indije. Tumačio je kako dobrim djelima ljudi mogu steći veliko blago na Nebesima. Slavimo ga 3. srpnja.

## APOSTOL MATEJ

Pravo ime mu je Levi. Živio je u Kafarnaumu. Radio je za Rimljane kao carinik, ali je spremno prihvatio Kristov poziv i napustio svoju službu. Vjeruje se da je Evanđelje napisao u Judeji na hebrejskom jeziku i da je mučen u Etiopiji. Prikazuje se s kerubinom u ljudskom obličju ili sa sjekirom kao oruđem mučeništva. Slavi se 21. rujna.



**Dopuni rečenice ponuđenim riječima u dnu stranice,  
a dobivenu riječ upiši na traženo mjesto.**

1. Apostol Matej je radio kao \_\_\_\_ ● \_\_\_\_ .
2. Toma nije \_\_\_\_ ● \_\_\_\_ u Isusovo uskrsnuće.
3. Matej je spremno prihvatio Isusov \_\_\_\_ ● \_\_\_\_ .
4. Mjesec kada slavimo sv. Mateja je \_\_\_\_ ● \_\_\_\_ .
5. Mjesto u kojem je živio Levi zove se \_\_\_\_ ● \_\_\_\_ .
6. Pravo ime apostola Mateja je \_\_\_\_ ● \_\_\_\_ .
7. Toma je širio Evanđelje sve do \_\_\_\_ ● \_\_\_\_ .
8. Predmet s kojim se prikazuje sv. Matej na slikama je \_\_\_\_ ● \_\_\_\_ .
9. Blizancem su zvali apostola \_\_\_\_ ● \_\_\_\_ .
10. Zemlja Matejevog mučeništva je \_\_\_\_ ● \_\_\_\_ .

*carinik, sjekira, Tomu, Etiopija, vjerovao, poziv, Kafarnaum, Levi, Indije, rujna*

NAŠA VJERA RASTE KADA ISUSU KAŽEMO

»DA« ČAK I AKO NE ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● SVE.



Ivan Vojnić Mijatov, 3. a –  
OŠ Matija Gubec, Tavankut



Jana Ilić, 1. r –  
OŠ Moša Pijade, Bereg



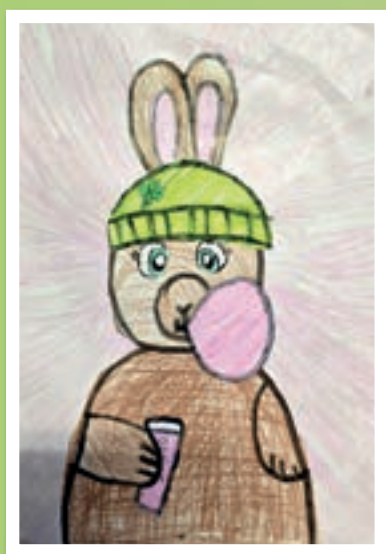
Lea Kovač, 3. b –  
OŠ Vladimir Nazor, Đurđin



Mihaela Bako, 1. b – OŠ Vladimir Nazor, Đurđin



Dejana Halilović, 2. r – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta



Marija Žarić, 3. a – OŠ Matija Gubec, Tavankut



Marta Mikula, 2. c – OŠ Ivan Milutinović, Subotica



Lana Pašti, 2. r – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta



Filip Gal, 2. r – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta



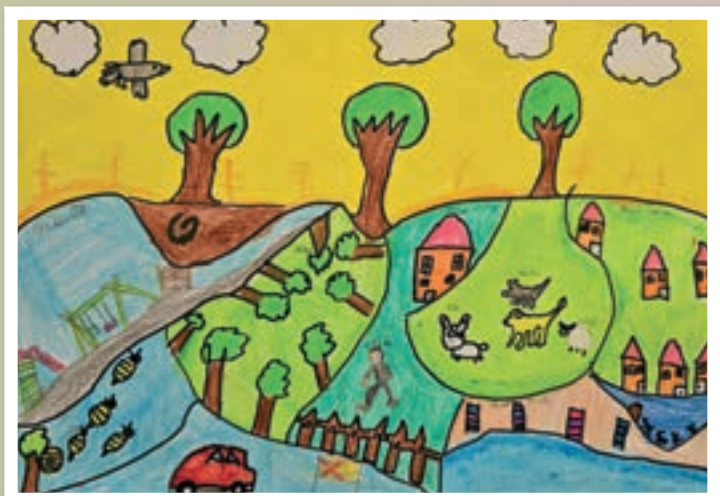
Nikola Dulić, 3. b –  
OŠ Vladimir Nazor, Đurđin



Sofija Bako, 3. b –  
OŠ Vladimir Nazor, Đurđin



Viktor Šuvak, 1. 4 –  
OŠ Matko Vuković, Subotica

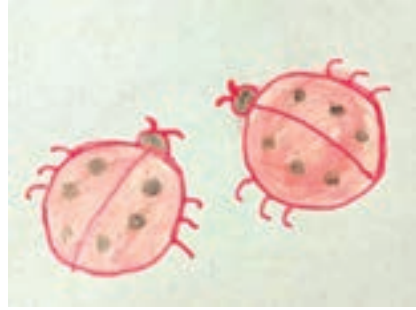


Medeja Mihaljević, 3. a – OŠ Matija Gubec, Tavankut



Matej Domać, 2. r – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

# Jelena, princeza proljeća



nom saboru ti si izabranu za glavnu Princezu proljeća. Istina, pčelice su se malo bunile, a bubamare njih uvijek slušaju, ali mi svi leptiri i sve lastavice bili smo odlučni – ti si ta, ove je godine Proljeće – tvoje.«

Leptirak je zalepršao krilcima i pokušao zapljeskatiti ticalima, zagolicao Jelenin nosić i – ona je otvorila oči i vidjela najljepšeg leptira ikad! Nije se pomjerala, a on je – osjetivši micanje njenih trepavica – uzletio, ali ne daleko. Letio je oko nje, a ona ga je gledala zadivljeno. Tada je doletio još jedan žuti, pa još jedan crveni! Na tom

Jelena je prekrasna djevojčica, pomalo nestašna i vrlo maštovita. Voli društvo i igre, ali danas nitko ne želi izaći van. Maša radi zadaće, Iva je kod bake, a Lea – bolesna! U ovakav dan biti unutra? E, to ne može. Jelena je odlučila bar malo izaći u parkić...

Sunce je grijalo tako veselo! Jelena je stavila rančić pod procvalu trešnju i sjela na jaknicu (koju je skinula čim je izašla iz njene ulice). Bilo je zaista toplo i mirisno rano poslijepodne, najtopliji dio dana. Otvorila je rančić i kutiju za užinu i pojela kruh s pekmezom. Jelena na odmoru uvijek trči s drugarima, nema vremena ona jesti. Sad je već bila gladna i slasno pojela slatki sendvič. Uzevši gutljaj vode, malo se naslonila na drvo i duboko udahnula proljetni zrak.

Majušna ticala prelijepog plavog leptira dotakla su Jeleninu kosu, pa obraz. Leptir se približio Jeleninom uhu: »Princezo, princezo! Čuješ li me? Moram ti javiti važnu poruku. Šalje me Lahor, proljetni vjetar.« Jelena se nasmiješila, ali nije otvorila oči – zvučalo je kao da sanja. »Slušaj pažljivo, princezo Jelena. Ove godine, na velikom proljet-

prekrasnom proljetnom suncu princeza Jelena radosno je i vrlo tiho gledala ples leptira. Kakva baletna predstava!

»Princezo«, leptirak je govorio jedva čujno, ali Jelena je sve razumjela. Shvatila je – to je zato što je ona zaista ove godine PRINCEZA PROLJEĆA.

»Ti znaš što trebaš učiniti, je li? Dužnost princeze je da se svakoga dana bar satičak vani šeće, kako bi pratila kako se proljeće razvija. Dalje, poželjno je da ju prate proljetne dvorske dame – to mogu biti sve tvoje prijateljice. Trebaš mahati lastavicama, paziti na pčele, pjevati bubamaričama, mirisati cvijeće, pustiti leptire da ti slijeću na kosu da se odmire i...«, zastao je leptirak i malo zatrepao, kao da se ispričava. »Trebaš napisati ovogodišnju proljetnu priču!«, crvena leptirica sletjela joj je na ruku i ubacila se ozareno. »Mi leptiri najviše volimo proljetne priče«, pojašnio je žuti leptir mirnije. »Ako možeš, napiši ju već danas, znaš, zbog nas...«

Kad su konačno odletjeli (spomenuli su javljanje ostalih odluka s Velikog proljetnog sabora), princeza Jelena je brzo uzela iz torbe bilježnicu i ovu priču u nju zapisala!

Vesna Huska



# Tko krade jaja?

Na salašima, okruženima prostranim njivama, život počinje rano. Proljetno sunce prvo probudi pijetlove, a s njihovim kukurikanjem ustaju svi ostali. Ivan, iako još ne ide u školu, rano ustaje. Ne želi propustiti priliku za igru, a kad je već na nogama, odrasli mu često zadaju po koji poslić. Tako je svakog jutra odlazio do kokošinjca i skupljao jaja. Najviše je volio pečeno jaje za doručak.

No, tog jutra nije našao nijedno jaje. Mama je pomislila da su koke negdje sakrile jaja pa će ih ubrzo pronaći. No, kako su prolazili dani, postajalo je sve čudnije – jaja nije bilo.

U isto vrijeme, na susjednom salašu kod teta Kate događalo se isto. Koke danima nisu nosile jaja. Teta Kata je pretražila cijeli salaš, ali nije pronašla nijedno. Na kraju je već poslala svog Grgu u dućan po jaja.

Tamo ga je dočekalo iznenađenje. Prodavačica Mira čudila se kako ovih dana odjednom svi salašari kupuju jaja, a prije to nitko nije radio. Počela je nabrajati tko je sve dolazio.

E, to je već i bać Grgi postalo sumnjivo.

»Tu nešto nije u redu«, rekao je zabrinuto.

Brzo su se svi udružili kad su shvatili da su u istoj nevolji. Odmah su posumnjali na lisicu. Bać Grgo ima najopasnije puline, pa bi čovjek pomislio da se lisica ne bi smjela ni približiti salašu, ali eto, nekako je ipak dolazila do jaja.

»Ali da je lisica, ne bi samo jaja nestajala«, rekao je netko. »Stradale bi i koke!«

Bać Mirko, koji je bio lovac, ponudio se da će noću dežurati oko salaša sa svojom puškom. Bać Joso se sjetio kako na tavanu ima stare zamke za štakore. Postavit će ih pa će se brzo saznati tko je lopov!

Ivan je sve to slušao širom otvorenih očiju. I on je želio sudjelovati u toj potrazi.

Za to vrijeme, na tavanu starog ambara, živjela je jedna obitelj kuna: mama, tata i četiri male kune. Danju su bile skrivene, a noću bi išle u svoj lov. Male kune bile su uvijek gladne i trebalo je prikupiti sve više jaja. I one su išle u potragu. Mama ih je učila da uvijek paze jedna na drugu. Tata je bio hitar i oprezan i učio ih kako da primijete svaku opasnost. Toga dana najavio je:

»Noćas, prije izlaska sunca skupljamo jaja!«

Male kune bile su spremne za zadatak! Već su znale plan tko što radi. Zajedno su bile pravi tim! Mama ih je još jednom podsjetila:

»Pazite jedna na drugu!«

Sve je išlo po planu. Koke su upravo snijele jaja, a male kune brzo su ih skupljale.

No, tada se dogodilo ono čega su se najviše bojali. Najmanja kuna odjednom je zacviljela. Nogica joj je zapela u zamci! Ostale su se okupile oko nje i pokušavale je osloboditi.

U dvorištima su se već uskomešali psi. Njihov lavež postajao je sve glasniji. Na salašima su se počela paliti svjetla. Probudio se i Ivan. Brzo je izišao s odraslima u dvorište. Srce mu je lupalo dok je trčao prema kokošinjcu. Iza njega je ugledao prizor koji će dugo pamtititi.

U zamci je bila mala kuna, a oko nje tri druge. Nisu bježale. Ivan je zastao. Zatim je tiho prišao, sagnuo se i otvorio vratašca zamke.

Mala kuna je brzo iskočila. U trenu su nestale, a Ivan ih je pratio pogledom. Vidio je kako se hitro penju prema tavanu starog ambara.

Zora je već svitala. Uskoro su svi stigli do kokošinjca. Stajali su oko otvorene zamke, a pokraj Ivana ležalo je nekoliko jaja koje su kune u žurbi ispustile.

»Bravo, mali!«, govorili su. »Našao si jaja prije kradljivca!«

Ivan je samo šutio. Nitko nije znao da je on otvorio zamku. To je ostala njegova mala tajna. Susjedi su podijelili pronađena jaja i svatko je toga jutra imao po jedno za doručak.

Kad se sve smirilo, Ivan je potihom otišao na tavan starog ambara. Tamo su, sklupčane jedna uz drugu, spavale kune, umorne od noćne pustolovine. Ivan je iz džepa izvadio dva jajeta i pažljivo ih ostavio pokraj njih.

»Ovo danas podijelite«, šapnuo je.

Tata kuna tiho je rekao mami:

»Ovdje više nije sigurno. Morat ćemo potražiti novo mjesto.«

Mama ga je pogledala i nježno privila mladunce uz sebe.

»Nije važno gdje smo, važno je da smo zajedno«, rekla je tiho.

Ana Gaković




## PETRINA BAŠTA



PETRA JE POMAGALA  UREDITI VRT.

U VRTU JE BILO PUNO RAZNOG .

U OŽUJKU SU VRIJEDNO RADILE DANIMA. TULIPANI SU U TRAVNJU OTVORILI LATICE.  TULIPANI VEĆ DANIMA SU KRASILI VRT.

ALI, JEDNA LUKOVICA KOJU JE PETRA SVOJIM  POSADILA, NIKAKO NIJE PROCVJETALA, A NJU JE ZANIMALO KOJE JE BOJE?! TRUDILA SE

 OTKLONITI SVE SUVIŠNE TRAVKE.



PETRA JE MOLILA  ŽARKO DA SPUSTI ZRAKE NA NJEN TULIPAN,

TE DA I ON PROCVJETA. POZVALA JE I  DA ZALIJE ZEMLJU, JER JE MOŽDA BAŠ ŽEDNA.

KADA SU BAKINI TULIPANI VEĆ POLAKO GUBILI LATICE ZBOG .

PETRA JE UGLEDALA PUPOLJAK.

ZA NEKOLIKO DANA NJEN  KRASIO JE BAKIN VRT, I KONAČNO

POKAZAO SVOJU  BOJU I OGRIJAO PETRINO .



piše: Marina Pluković

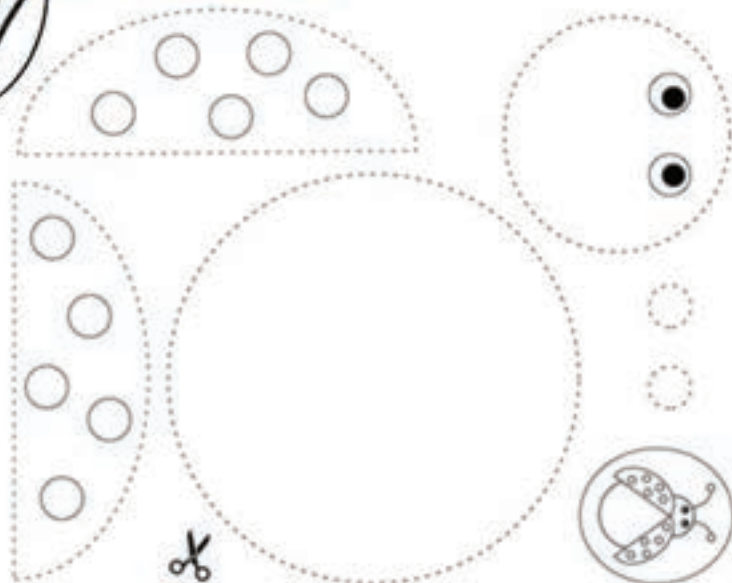
### TULIPAN



- ŠTO ZNAŠ O TULIPANIMA?
- DRUGI NAZIV ZA TUPLIPANE JE LALA
  - RASTE IZ LUKOVICE
  - BILJKA NARASTE OD 10 DO 70 CM
  - IMA OD 2 DO 6 LISTOVA, 1 DO 4 CVIJETA
  - CVIJET IMA TUČAK, PRAŠNIKE I LATICE
  - IMA RAZNIH BOJA TULIPANA (BIJELI, ŽUTI, CRVENI, LJUBIČASTI, ROZE)
  - CVJETAJU U TRAVNJU I SVIBNJU
  - IME TULIPAN DOBIO JE OD TURSKE TIJEČI TURBAN, JER LATICE OVIJAJU TUČAK I PRAŠNIKE
  - ZEMLJA U KOJOJ SE NAJVIŠE GAJE TULIPANI JE NIZOZEMSKA.



ISCRTAJ TULIPANE I OBOJI IH PO ŽELJI



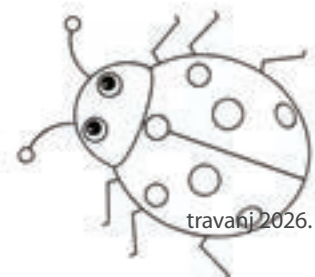
IZREŽI, OBOJI I NAPRAVI BUBAMARU

BILA JEDNA BUBAMARA  
SVA ŠARENA KAO ŠARA,  
KAO ŠARA SVA ŠARENA,  
A MALENA, A MALENA.  
NITI MANJA, NITI VEĆA:  
KAO SREĆA!



### BUBAMARA

- ŠTO ZNAŠ O BUBAMARAMA?
- ONA JE KUKAC, TVRDOKRILAC
  - POLULOPTASTOG JE OBLIKA, IMA TRUP, GLAVU I STOMAK
  - IMA 2 PARA KRILA, 3 PARA NOGU
  - IMA JAKO DOBRO RAZVIJENO OSJETILO MIRISA
  - KORIST: HRANI SE LISNIM UŠIMA, LARVAMA, JAJIMA KUKACA
  - ŠTETA: SIŠE TEKUĆINU IZ BILJAKA TE SE ONE OSUŠE (LUCERKA)
  - NAJČEŠĆA JE SEDMOTOČKASTA BUBAMARA
  - RIJEČ **BUBAMARA** PIŠE SE SPOJENO.



# V♥LIM VOJV♥DINU



Mjesec za mjesecom, a da to nismo ni primijetili, postavili smo vam do sada već više od 450 pitanja na koje ste, nadam se, lako odgovarali ili još bolje, uz koja ste naučili nešto novo. Evo nove četvorke.

## 1. U kojem vojvođanskom mjestu živi najviše Poljaka?

- a) u Ostojićevu
- b) u Kikindi
- c) u Zrenjaninu
- d) u Baču



U ovom mjestu živi oko 200 domaćinstava potomaka poljskih rudara. U selu djeluje Kulturno-umjetničko društvo *Visla* koje njeguje poljski jezik i tradiciju.

## 3. Kako se zove mašna koja se veže oko struka djevojke obučene u bunjevačku nošnju?

- a) podvezač
- b) obavijač
- c) mašnica
- d) igrač



Mašna koja se vezuje oko struka djevojke obučene u bunjevačkoj narodnoj nošnji je tkanina širine od petnaest do dvadeset centimetara i duljine od oko tri metra. S vremenom je postala izrazita osobitost bunjevačkog ženskog ruha, dajući mu specifičnu, elegantnu notu. Postoje svilene ili šlingovane mašne.

## 2. Koje godine je odigrana prva kazališna predstava u Vojvodini?

- a) 1700.
- b) 1734.
- c) 1815.
- d) 1826.



Prve predstave u Vojvodini počele su se izvoditi na školskim priredbama. Školska drama, odigrana u Sremskim Karlovcima, nosila je naziv *Traedokomedija*, u režiji **Manuila Kozračinskog**, i bila je prva predstava odigrana na našim prostorima.

## 4. Prije koliko je godina izgrađena zgrada Nacionalne kasine u Subotici, u kojoj se sada nalazi Gradska knjižnica Subotica?

- a) prije 100 godina
- b) prije 130 godina
- c) prije 150 godina
- d) prije 200 godina



Prepoznatljiv simbol grada Subotice, zgrada Nacionalne kasine, izgrađena je 1896. godine i do danas je sačuvala svoj izvorni oblik. Nastala je obnovom i dogradnjom stogodišnje barokne kurije subotičke obitelji **Skenderović**. Projektant zdanja bio je arhitekt **Ferenc Raichl**.

B. I.

# Likovni natječaj *Moja Hrvatska – u ruhu tradicije*

Hrvatska matica iseljenika raspisuje likovni natječaj *Moja Hrvatska – u ruhu tradicije* namijenjen učenicima hrvatske nastave u inozemstvu i članovima folklornih skupina.

Tko može sudjelovati: učenici hrvatske nastave i članovi hrvatskih folklornih skupina u inozemstvu

Najuspješniji i nagrađeni radovi bit će objavljeni u časopisu *Matica*, na mrežnim stranicama i društvenim mrežama Hrvatske matice iseljenika.

Cilj izložbe *Moja Hrvatska – u ruhu tradicije* je potaknuti djecu i mlade na istraživanje i likovno interpretiranje hrvatske folklorne odjeće i obuće kao važnog dijela kulturne baštine.

Kroz likovni izričaj sudionici razvijaju kreativnost, upoznaju bogatstvo tradicijskih elemenata (oglavlja, pregača, prsluka i obuće) te jačaju osjećaj pripadnosti hrvatskom identitetu. Izložba ujedno osnažuje veze između hrvatskog iseljeničtva i domovine te ističe tradicijsko ruho kao simbol zajedništva i kulturnog kontinuiteta.

Tema natječaja je: *Moja Hrvatska – u ruhu tradicije*

Mogući motivi:

oglavlja (poculice, marame, šeširi, pantleki...)

pregače

prsluci (kožuhi, ćurdije...)

obuća (opanci, čizmice, šlapice...)

**Likovna tehnika i uvjeti**

kombinirana tehnika: kolaž i crtež (fotografija – crtež)

izrezivanje motiva, lijepljenje na podlogu i dorada flo-masterima i/ili drvenim bojcama

minimalna veličina: A4 (preporučuje se čvršći papir ili blok)

na poleđini rada obvezno priložiti ispunjeni formular

**Slanje radova**

Radove je potrebno poslati poštom najkasnije do 19. lipnja 2026. na adresu:

Hrvatska matica iseljenika

(za likovnu izložbu »Moja Hrvatska«)

Trg Stjepana Radića 3

10000 Zagreb

Hrvatska

Napomena: radovi se ne vraćaju te ostaju u vlasništvu Hrvatske matice iseljenika

## HRCKOVI DETEKTIVI



Točan odgovor iz prošlog broja:

Natjecanje iz hrvatskog jezika i jezične kulture se organizira za učenike 7. i 8. razreda osnovne škole

### Nagrađeni detektivi:

1. Matej Dulić – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
2. Valentina Kovačević – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
3. Miljana Vujaković – OŠ *Moša Pijade*, Bereg
4. Viktor Šuvak – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
5. Nina Miljački – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
6. Josip Bašić – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
7. Lorena Selik – OŠ *Bratstvo-jedinstvo*, Lemeš
8. Mihaela Kopilović – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
9. Sofija Bako – OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
10. Vedran Ivošev – OŠ *Matko Vuković*, Subotica.

### Nagradno pitanje:

Kog datuma slavimo Dan planeta Zemlje?

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Skola

Razred

## Ivina vrijedna pčelica

### Priprema:

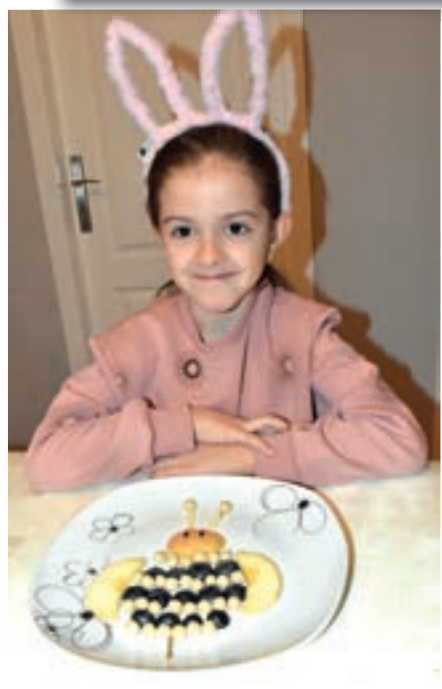
1. Pripremite voće. Odrežite kolut s kraja jabuke za glavu pčelice. Izrežite još jedan veći kolut jabuke koji ćete prerezati na pola za krila, kao i dva štapića od jabuke. Borovnice oprerite i razrežite na pola.

2. Na tanjur postavite glavu od jabuke. Počnite slagati tijelo pčelice u obliku kruga, naizmjenice red bijelih kuglica od žitarica i red polovica borovnica.

3. Za ticala stavite štapiće od jabuke i bijele kuglice. Za oči ubodite zrna crnog papra. Sa strane postavite krila od polovica koluta jabuke, a za žaoku iskoristite peteljku od jabuke.

Dobar tek!

*Ivine vrijedne pčelice za vas je pripremila Iva Sudarević. Iva pohađa prvi razred OŠ Matko Vuković u Subotici. U slobodno vrijeme trenira karate u Karate klubu Shotokan Karate-Do Spartak Subotica, pjeva u Dječjem zboru Raspjevane zvijezdice te voli raditi domaću zadaću.*



Vrijeme pripreve:  
7 minuta

### Potrebni sastojci:

jabuka



borovnica



papar u zrnu



bijele kuglice od žitarica



# JESTE LI ZNALI

## Kako nastaju leptiri?



Proces nastanka leptira naziva se potpuna preobrazba i odvija se kroz četiri faze:

1. Jaje: Ženka polaže jajašca na specifične biljke hraniteljice (npr. koprivu).

2. Gusjenica (Ličinka): Glavna zadaća joj je hranjenje i rast. Tijekom ovog razdoblja gusjenica se presvlači nekoliko puta.

3. Kukuljica (Pupa): Razdoblje mirovanja u kojemu se događa čudesna transformacija – tkiva gusjenice se razgrađuju i oblikuju u organe odraslog kukca.

4. Odrasli leptir: Kukac izlazi iz kukuljice i širi krila.

Najpoznatiji domaći leptiri

Lastin rep: Prepoznatljiv je po žutim krilima s crnim šarama i karakterističnim »repićima« na donjem dijelu krila.

Dnevni paunovac: leptir s velikim »očima« na krilima koje služe za plašenje grabežljivaca.

Obični plavac: Mali, ali vrlo čest leptir. Može se naći na gotovo svakoj livadi.

Veliki kupusar: Bijeli leptir koji je vrlo raširen po vrtovima i povrtnjacima.



## DJEČAK DUPIN 2

U animiranoj avanturi mladi Dupinko i njegov prijatelj navigator prevarama se bore protiv morskih čudovišta,



vjerujući da ljudi ne bi smjeli zaboraviti morske junake. Međutim, njihovo putovanje poprima potpuno novi obrat kad Majid otkrije poruku u plutajućoj boci koja skriva lokaciju tajanstvenog napitka. Isplovivši

navigatorovim brodom, oni susreću divljeg kita te šalju poziv u pomoć. Dupinko i njegovi suputnici kreću na opasno putovanje kako bi spasili Majida iz kandži divljeg kita. Potaknut željom da pronađe tragove svojih roditelja i otkrije vlastito ljudsko ime, Dupinko kreće u najveću životnu avanturu.

## ČAROBNO DRVO

Film prati Polly i Tima te njihovu djecu Beth, Joea i Fran – modernu obitelj koja se nađe prisiljena preseliti u udaljenu englesku ruralnu prirodu. Ubrzo nakon dolaska, bez wi-fi-ja ili struje za punjenje svojih dragocjenih elektroničkih naprava, djeca moraju razviti interes za prirodu. Istražujući prirodni svijet oko svog novog doma, djeca otkrivaju čarobno drvo i njegove izvanredne i ekscentrične stanovnike. Na vrhu drveta putuju u fantastične krajeve, a kroz radosti i izazove svojih avantura, obitelj uči ponovno se povezati i cijiniti jedni druge prvi put nakon puno godina.



U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi:  
 PEKMEZ, KIP, SNJEGULJICA, PRUGA, KOŠNJA, RUPA, PATULJCI, TISAK, ČASOPIS, BARA, KAZALIŠTE, TEHNIKA, SLIKOV-  
 NICA, RAJČICA, HOBI. Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerke.



A	C	I	N	V	O	K	I	L	S
H	A	M	A	T	A	Č	A	K	K
O	S	C	I	K	A	NJ	A	L	I
B	R	S	I	S	I	Z	Š	I	P
I	A	A	O	LJ	A	N	C	O	P
K	P	P	J	L	U	LJ	H	E	K
A	I	R	I	Č	U	G	K	E	A
S	R	Š	U	T	I	M	E	P	T
A	T	A	A	G	E	C	U	NJ	Č
E	A	P	B	Z	A	R	A	K	S

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Riješi labirint.

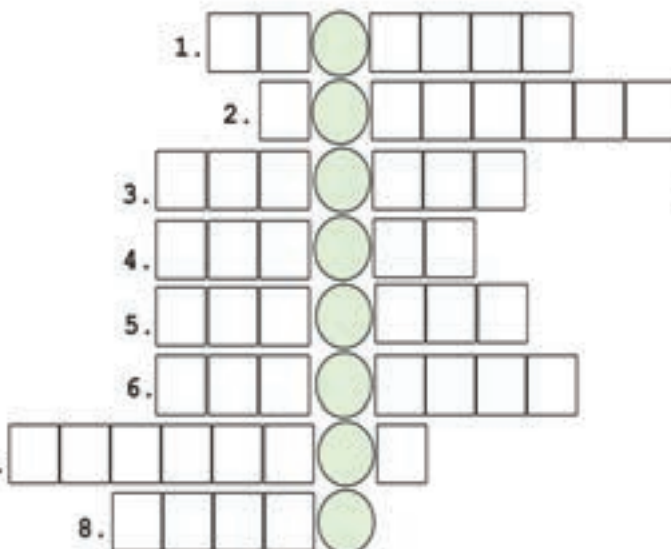


Križaljke

ujerke

Moza

Riješi križaljku prema ponuđenim slikama i u označenim poljima dobit ćeš rješenje.



Otkrij što se skriva u igri asocijacije.

### IGRA ASOCIJACIJE

			
<b>BROJ DANA U TJEDNU</b>	<b>PČELA</b>	<b>TRAVA</b>	<b>DJETELINA S 4 LISTA</b>
<b>CRNA</b>	<b>KOMARAC</b>	<b>BAŠTA</b>	<b>GUMB</b>
<b>UKRAS</b>	<b>OSA</b>	<b>CVIJEĆE</b>	<b>DIMNJAČAR</b>
<b>ŠARA</b>		<b>PRIRODA</b>	<b>TREPAVICA</b>
			



Rješenje: 7 točkica, kukac, livada, sreća  
konatno rješenje BUBAMARA

M. P.

# Uskrsna inspiracija

Broj 122

Tekst: Slađana Husak

Crtao: Petar Tikvicki



I malo kasnije...

